

NORGES HØYESTERETT

Den 12. november 2012 ble det med hjemmel i straffeprosessloven § 54 holdt rettsmøte i Høyesterett

Dommer: Arnfinn Bårdsen

Til behandling forelå:

HR-2012-02148-F, (sak nr. 2012/1115), straffesak, anke over dom:

Den offentlige påtalemyndighet

mot

Norges Geotekniske Institutt

(advokat Erling O. Lyngtveit)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder krav om erstatning for utgifter til forsvarer etter frifinnelse, jf. straffeprosessloven § 438.
- (2) Ved Oslo statsadvokatembeters tiltalebeslutning 24. april 2009 ble blant andre Norges Geotekniske Institutt (NGI) tiltalt for overtredelse av forurensingsloven § 78 andre ledd første straffalternativ, jf. første ledd bokstav b, jf. bokstav e, jf. straffeloven § 48 a (tiltalens post I). NGI ble videre tiltalt for overtredelse av straffeloven § 166 første og andre ledd, jf. straffeloven § 48 a (tiltalens post II).
- (3) Ved Oslo tingretts dom 1. februar 2010 ble NGI, under dissens fra rettens formann, domfelt for uaktsom medvirkning til overtredelse av forurensningsloven § 78 første ledd bokstav b, jf. bokstav e.
- (4) NGI ble enstemmig frifunnet for tiltalens post II. NGI ble for forholdet i post I idømt en bot på 250 000 kroner, samt dømt til å tåle inndragning av 200 000 kroner.
- (5) NGI og påtalemyndigheten anket til Borgarting lagmannsrett. NGI anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og lovanvendelsen for tiltalens post I, samt inndragningen. For NGI gjaldt påtalemyndighetens anke bevisbedømmelsen og

lovanvendelsen under skyldspørsmålet for tiltalens post I og II, straffutmålingen og inndragningen. Ved Borgarting lagmannsretts beslutning 29. september 2010 ble anken fra NGI henvist til ankebehandling. Påtalemyndighetens anke ble nektet fremmet.

- (6) Påtalemyndigheten anket lagmannsrettens beslutning til Høyesterett. Anken ble forkastet ved Høyesteretts ankeutvalgets kjennelse 6. desember 2010 (Rt. 2010 side 1487).
- (7) Ved Borgarting lagmannsretts dom 16. april 2012 ble NGI frifunnet etter tiltalens post I og for kravet om inndragning.
- (8) Påtalemyndigheten anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken ble ved Høyesteretts ankeutvalgs beslutning 18. juli 2012 (HR-2012-01468-U) ikke tillatt fremmet.
- (9) NGI har 12. september 2012 fremmet krav om erstatning for utgifter til privat antatt forsvarer for tingretten, lagmannsretten og Høyesterett. Kravet omfatter 597,5 timer arbeid etter den offentlige salærsats, samt utlegg til budbil med 406 kroner, til sammen avrundet til 553 094 kroner.
- (10) Kravet anføres å være fremsatt innen fristen i straffeprosessloven § 441 tredje punktum, idet NGI ble gjort kjent med Høyesteretts ankeutvalgs beslutning 14. august 2012.
- (11) NGI antar at Høyesterett skal avgjøre kravet, jf. HR-2009-00716-U.
- (12) Kravet er forelagt påtalemyndigheten, jf. straffeprosessloven § 441 i.f., som ikke har inngitt merknader innen fristen.
- (13) *Rettsens formann ved Høyesteretts ankeutvalgs avgjørelse 18. juli 2012*, dommer Bårdsen, bemerker at når ankeutvalget tidligere har nektet samtykke til påtalemyndighetens anke over frifinnende dom, er ankeutvalget "den rett som har hatt saken", jf. straffeprosessloven § 441 andre punktum og HR-2009-00716-U. Krav avgjøres av formannen ved ankeutvalgets beslutning, jf. HR-2011-00545-F avsnitt 14 og Rt. 2006 side 53. Utvalgets kompetanse omfatter også utgifter til forsvarer i de tidligere instanser, jf. HR-2008-00707-U, HR-2010-00829-F og HR-2011-00545-F.
- (14) Utvalgets formann legger til grunn at fristen på én måned i straffeprosessloven § 441 tredje punktum startet 14. august 2012, da NGI ble kjent med ankeutvalgets beslutning om å nekte anken, jf. HR-2008-00707-F. Kravet er fremsatt 12. september, og er da rettidig.
- (15) Siktete har krav på erstatning for "nødvendige utgifter" til forsvarer der en offentlig forfølgning ender med frifinnelse, jf. straffeprosessloven § 438. Dette omfatter også utgifter til forsvarer i lavere instanser, selv om siktede først ble frifunnet etter anke. Erstatningen skal utmåles etter satsene for offentlig oppnevnt forsvarer, jf. straffeprosessloven § 438 første ledd andre punktum.
- (16) Det er krevd dekning for i alt 597,5 timers arbeid, og et mindre utlegg. Utvalgets formann finner at dette har vært nødvendig. Det vises til at saken har vært meget omfattende – tingrettens behandling strakk seg over 26 rettsdager. I tillegg omfattes arbeid med anke, anketilsvar og ankeforhandling for lagmannsretten, samt anketilsvar for Høyesterett og utarbeidelse av begjæringen om erstatning.
- (17) Begjæringen tas etter dette til følge.

SLUTNING:

Som erstatning for utgifter for tingretten, lagmannsretten og Høyesteretts ankeutvalg tilkjennes Norges Geotekniske Institutt 553 094 – femhundreogfemtittretusenogtittifire – kroner.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Riktig utskrift: